

IVAN CANKAR: ZASTIDIO SE MAJKE

Ideja, dramaturgija, dramatizacija i režija: Mario Šimudvarac, prof.

Glume učenici 6. razreda Osnovne škole Belec.

OSOBE:

Joža

Majka

Pripovjedač

Gospodin

Gospođica

Učitelj

Duhovi prošlosti

1. SCENA – UVOD

(Glazba, pjesma.)

DUHOVI PROŠLOSTI (*snovito i tajanstveno*): Njene čizme bile su sve blatnjave. Njena sukњa bila je poškropljena blatom. *Zastidio se majke... I sada pati.. (Stišati.) I sada pati...*

2. SCENA – ISPRED ŠKOLE

(Atmosfera sela. Glasanje pijetla, kapanje vode, cvrkut ptica, zvuk koraka ljudi.)

GOSPODIN: Dobro jutro, gospođice!

(Smijeh učenika.)

(Zvuk majčinih sporih i umornih koraka.)

GOSPOĐICA: Zaista predivno jutro! Snijeg kopni... (*Zvuk kapanja vode.*)

(Još jači zvuk majčinih sporih i umornih koraka.)

GOSPODIN: Zaista prekrasna haljina, milostiva!

GOSPOĐICA: Hvala, ah...

(Još jači zvuk majčinih sporih koraka. Koraci odjednom zastanu.)

3. SCENA – ISPRED ŠKOLE

(Atmosfera sela.)

UČITELJ: Još niste zapamtili da je...

MAJKA: Ah, moj mili Joža, Joža...

UČITELJ (*oštro i zvonko*): ...površina kvadrata nad hipotenuzom pravokutnoga trokuta jednaka...

(*Kapanje vode.*)

UČITELJ (*isto*): ...zbroju površina kvadrata nad katetama...

4. SCENA – ISPRED ŠKOLE

(*Atmosfera sela.*)

PRIPOVJEDAČ: Majka stiže pred školu suviše rano. (*Majka kašlje.*) Majka je stigla izdaleka, iz sela koje je bilo udaljeno od varoši dobra četiri sata hoda. (*Udarci majčinih čizama.*) Njene čizme – muške čizme koje su dosezale do koljena – bile su sve blatnjave. Pa i sukњa – široka seljačka sukňa išarana zelenim cvjetovima – bila je poškropljena blatom.

MAJKA: Ah, moj mili Joža, Joža... (*Sjetan i težak uzdah.*)

PRIPOVJEDAČ: U desnoj ruci majka je držala nezgrapni kišobran i veliki svežanj. U tom svežnju bile su njegove nove košulje koje je majka dugo u noć šila i po kojima su kapale njene suze (*Majčin plač.*) te par novih cipela za Jožeta.

MAJKA: Neka je desetica ostala cijela. Samo da je njemu dobro... Ja ću već nekako...

(*Majka hoda polagano gore-dolje i čuju se njezni udarci čizmama. Dobiva se osjećaj čekanja. Kašlje dublje i dulje.*)

5. SCENA – ISPRED ŠKOLE

(*Atmosfera sela. Dugi zvuk školskoga zvona. Dodatak atmosfere škole, tj. snimiti buku i žamor ispred škole na školskom dvorištu. Smijeh učenika. Prijatelj i Joža hodaju po šljunku ispred škole.*)

PRIJATELJ: Joža, moramo riješiti deseti zadatak...

JOŽA: Znam, tako je rekao učitelj. Da ne bi bilo šibe...

(*Zastanu koraci.*)

PRIJATELJ: Zar nije to tvoja majka?

JOŽA: Ne, nije to moja majka!

(*Nastave hodati po pločicama, stišavanje koračanja.*)

(*Dugi zvuk školskoga zvona. Prestaje atmosfera škole, a ostaje atmosfera sela.*)

6. SCENA – ISPRED ŠKOLE

(Atmosfera sela. Majčini koraci.)

MAJKA: Možda bih mogla poći u Jožin stan. (Majčini koraci. Stane.) Ne, ne... Možda se zabavio negdje u školi... Pričekat će...

UČITELJ: Pa zar vam nije jasno da je...

(Zvuk podnevnoga zvona, dugo...)

MAJKA: Ah, moj mili Joža, Joža... Milo moje dijete...

(Dugi zvuk školskoga zvona.)

(Atmosfera škole: Snimiti buku i žamor na školskom hodniku.)

UČITELJ: Tko je ova gospođa?

(Atmosfera sela.)

MAJKA: Ah, moj mili Joža, Joža... Možda leži kod kuće jako bolestan i zove me.

(Ubrzan majčin hod po šljunku.)

7. SCENA – SOBA

(Amosfera sobe: tišina, vatra.)

JOŽA: U šesnaestom stoljeću veliki pjesnik...

(Zvuk stiskanja kvake i otvaranja vrata. Zvuk odmicanja stolca i ustajanja.)

JOŽA: A kad ti stiže?

MAJKA: U jedanaest. (Stanka.) Zar me nisi vidio gdje sam te čekala?

JOŽA: Nisam vas video.

(Prestaje atmosfera sobe. Kratki akcent.)

8. SCENA – ISPRED ŠKOLE

(Atmosfera sela. Koraci. Zvuk školskoga zvona.)

PRIJATELJ (u odsustvu): Zar nije to tvoja majka?

JOŽA: Gledajte, ovo je moja majka!

(Jožini i majčini koraci.)

PRIPOVJEDAČ: Hodao je uz svoju majku, ali je na njegovoj duši ležao grijeħ koji ga je pritiskivao na zemlju, tako su mu noge bile otežale i umorne.

(Jožini i prijateljevi koraci.)

JOŽA (u sebi): Majko, zastidih te se...

JOŽA (na glas): Zbogom, majko!

PRIJATELJ (u odsustvu): Zar nije to tvoja majka?

(Majčini koraci od glasnijega prema tišem.)

9. SCENA – U SOBI

(Amosfera sobe: tišina, vatra.)

(Zvuk sjedanja na stolac, udarac rukama po licu i plač...)

PRIPOVJEDAČ: Davno je to bilo, a na njegovoj duši leži grijeħ, težak i velik kao prvog dana.

Tako je njegov život sada prepun žalosti i patnje.

DUHOVI PROŠLOSTI (*snovito i tajanstveno*): Njene čizme bile su sve blatnjave. Njena suknja bila je poškropljena blatom. Zastidio se majke... I sada pati.. (*Stišati.*) I sada pati...

(Glazba, pjesma.)

ODJAVA

Ivan Cankar: *Zastidio se majke*

Glume učenici 6. razreda Osnovne škole Belec. (*Navesti imena i prezime učenika.*)

Mentor je učitelj hrvatskoga jezika Mario Šimudvarac.

Produkcija: Osnovna škola Belec

Belec, prosinac 2017.